

Forfatter: Brorson, Hans Adolph

Titel: Udrag fra Troens rare Klenodie, 1.-2. del. - 1951

Citation: Brorson, Hans Adolph: "Troens rare Klenodie, 1.-2. del. - 1951", i Brorson, Hans Adolph: *Troens rare Klenodie, 1.-2. del. - 1951*, 1951-56, s. XIX. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-brorson01-shoot-idm140726737579824/facsimile.pdf> (tilgået 11. april 2024)

Anvendt udgave: Troens rare Klenodie, 1.-2. del. - 1951

XIX

Men Adam blev fra Gud forvendt
Med Eva til at synde,
Og dermed havde de fortient
Guds evig vredes brynde.

I de tidligere udgaver (I J¹⁻⁹) stod der *have* i linie 3; det er åbenbart ændret for meningens skyld. Dernæst nr. 270, 9, 5-7, hvor J⁴ har:

I fromme skal lide,
Men derhos dog vide,
Hand redder af trængseler ...

Salmen findes forud kun i J³, der læser *og* i den midterste linie; det er sikkert for at få tanken klarere, at det i J⁴ er ændret til *dog*. Nr. 181, 2, 3-4 lyder i J⁴:

Har du træng en lidens stund,
O! det er dog kun en skygge.

I de tidligere udgaver (F J¹⁻³) hed det *kun dog*; her har J⁴ gjort sprogsformen lettere ved *dog kan*. Noget lignende møder vi i nr. 238, 3, hvor det i J⁴ hedder:

O hvem dog først ret var kommen
Ind til Gud i kierlighed.

medens J¹⁻³ havde det ubehjælpelige *ret først*. Eller i nr. 254, 8, 4-6, hvor J⁴ har:

O! JEsu, du har og et sted
I dette Zion mig beredt,
Saa lad mig det dog eye.

Her læste J¹⁻³ *og* i den sidste af de tre linier; det lod ilde efter *og* i den første og blev derfor rettet til *dog*.

Et særlig ejendommeligt eksempel har vi i nr. 168, 7, 8. Salmen er oversat, og originalen har *Entreisse mich aller vergänglichen lust*. Dette gengives i salmeheftet F samt i J¹⁻³: *Riv fra mig al kiodets forfængelig lyft*, altså unødigligt; men i J⁴ er det ændret til: *Riv mig fra al kiodets forfængelig lyft*. Hverm

XX

andre end Brorson skulle have haft interesse af her at tilvejebringe større troskab mod originalen? Hvis det havde drejet sig om at give linien mere velklang, kunne en sætter tænkes at have stillet de to ord om; men det modsatte er snarest tilfældet, så rettelserne skyldes sikkert den, der havde myndighed til at lade det formelle træde tilbage for højere hensyn. Når man tænker efter, ser man for øvrigt også, at originalen og J⁴ vel nok har den dybeste mening, så sandt som det, at jeg selv bliver revet los fra kodets lyst, må være noget større end, at lysten rives fra mig.

Det må da siges at være velbegrundet, når J⁴ her — ligesom for øvrigt også hos Arlaud — er valgt som tekstgrundlag. Selvfølgelig havde også den fremgangsmåde været mulig, at man valgte dem af de senere udgaver, som man anså for den sidste fra Brorsons levetid. Herfor kunne anføres, at man ikke alle ændringer med, som han kunne tænkes at have ønsket eller billigt. Men man havde i så fald undladt at tage hensyn til, at J⁴ er den sidste udgave, om hvilken vi — gennem dateringen 1752 — har fuld sikkerhed for, at den er fra digterens tid. Ved J⁵⁻⁶ har man, som vi har set, sandsynlighed, ved J⁷ kun mulighed. Ved at vælge J⁴ bliver vi altså på den faste grund. For øvrigt findes der i de senere udgaver måske knap nogen ændring, som med rimelighed kan tilskrives et personligt indgreb fra Brorsons side.

Valget af J⁴ udefukker naturligvis ikke rettelser på punkter, hvor denne udgaves ufuldkommenheder gør sig gældende. I følgende tilfælde er tekstgrundlaget fravæget:

1. Oplagte trykfejl er rettet i teksten; tekstgrundlagets form anføres da i apparetet, med mindre det drejer sig om ubetydeligheder.

2. Ved afgivelser fra forsitykket, hvor der vel ikke er fremkommet noget formelt eller indholdsmæssigt umuligt, men hvor det er lettere at antage en misforståelse eller forvanskning fra saatterens side end en rettlelse af forfatteren, er førstetrykkets læsemåde optaget i teksten (med retskrivning fra J⁴), og tekstgrundlagets form er henviset til apparetet. Dette gælder særlig brugen af bindestreg i best sammensatte ord. Tønderhefterne